

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/305
KARAR NO : 1983/640

K A R A R

ÖZET : Siyasi bir parti ile ilişkisi görülen dernek yöneticilerinin, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olarak işledikleri suçlarına ait davanın zaman ve yer koşulu aranmaksızın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.
Sanıklar : Ahmet N.Günaydın ve arkadaşları

O L A Y : Sivas Ülkü Bir Derneği yöneticileri olan sanıkların, dernek yayın organı olarak belli aralıklarla çıkarılan ve basın yasa'sının 2.maddesine göre mevkute sayılan ve yazı işleri müdürlüğü sanık Necati Karabulut tarafından yapılan (Milli Eğitim Ülkücü Öğretmen Dergisi)'nin 3-5-1978 günlü sayısında yayınlanan yazılarla; halkı kanunlara karşı gelmeye teşvik etmek, memura hakaret, suç tasni ve 6187 sayılı yasa'ya ve ayrıca 1630 sayılı yasa'ya aykırı davranma suçlarının işlendiği ileri sürülerek Sivas C.Savcılığı'nca eylemlerine uyan TCK.nun 155.,266/1.,283. 6187 sayılı yasa'nın 1.ve 1630 sayılı yasa'nın 4.ve 35.maddeleri aracılığı ile 64., 65.ve 74.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Sivas 1.Ağır Ceza Mahkemesi: 28-2-1979 gününde,1978/135, 1979/29 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânını gerektiren fiillerden bulunmasına, bağlantı koşulunu içermesine ve 1402 sayılı yasa'nın 13.ve 15.maddelerine göre, davada mahkemelerin görevsiz olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş,

Anılan karar vaki temyiz üzerine; Yargıtay 8.Ceza Dairesi'nce onanarak kesinleşmiştir.

Erzurum-Ağrı ve Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 7-4-1980 gününde,1980/67-26 sayı ile; suçun, sıkıyönetim ilânından önce Sivas ilinde işlendiği, yaygın şiddet eylemi olarak kabul edilemeyeceği, sıkıyönetim ilânına sebep olan suçlardan olmadığı, Erzincan ve Sivas İlleri Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin lav edildiği ve sıkıyönetimin Sivas'da kaldırıldığı, bu itibarla, 1402 sayılı yasa'nın 23.maddesine göre, davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın komutanca temyizi üzerine; Askeri Yargıtay 3.Dairesi; hükmü onamış ve böylece anılan karar kesinleşmiştir.

Böylece; her ikimahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş ve dava dosyası Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın 8-4-1982 günlü, 1982/1218 sayılı yazısı ile gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Osman Kayacan, Ergun Argon ve Yavuz T.Özgen'in katılmaları ile yaptığı, 28-11-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan

Yardımcı Mustafa Güzel'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç; 26-12-1978 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Sivas ilinde 3-5-1978 günü işlenmiş, bu ilde sıkıyönetim 26-2-1980 gününde kaldırılmış ise de; 12-9-1980 gününde tüm yurttan ilân olunan sıkıyönetim meyanında Sivas ili de sıkıyönetim kapsamına alınmış olmakla, suç sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş bulunmaktadır.

Atılı suçların niteliğine, işleniş biçimine ve mevcutte yayınlanan yazıların içeriğine göre, suç sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Dosya içeriğinden, sanıkların Sivas'da faaliyet gösteren Ülkü-Bir Derneği'nin yönetici ve üyeleri buldukları yolunda belge bulmakla, kanunun 2310 sayılı yasa'nın ek-1, maddesine göre değerlendirilmesi gerekir.

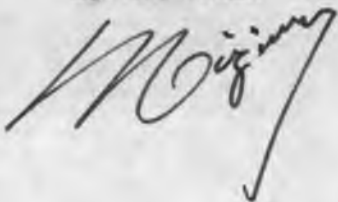
Anılan maddeye göre, 1402 sayılı yasa'nın 13. maddesindeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine giren suçları işleyen siyasi partilerin her kademe ve yan kuruluşlarının yönetici ve üyeleri ile siyasi partilerle ilişkileri görülen diğer kuruluş ve derneklerin yönetici ve üyelerinin suç dosyaları hakkında kovuşturma ve yargılama yapmaya, parti genel merkezlerinin bulunduğu yer sıkıyönetim komutanlıkları nezdindeki askeri mahkemeler yetkili bulunmaktadır.

Sanıkların Ülkü Bir adlı Ülkücü bir kuruluşun yönetici ve üyeleri olmasına, bu kuruluşun belli bir siyasi parti ile ilişkisi bulunduğunun bilinmesine göre, davanın yer ve zaman kaydına bakılmaksızın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerekir.

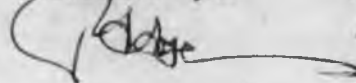
Açıklanan nedenlerle, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesine ve Erzurum-Ağrı-Kars illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 7-4-1980 günlü, 1980/67-26 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 28-11-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Üye
Y. İsmet Ayer

Üye
Ali Suat Erkoç

Üye
Mustafa Aksoy

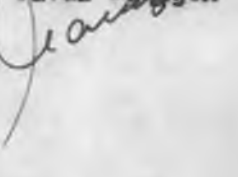
Üye
Osman Kayacan

Üye
Ergun Argon

Üye
Yavuz T. Öggen

S.Y.

Anu 2-12